

Міністерство внутрішніх справ України
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Л. Р. Наливайко
І. О. Грицай
Є. В. Мінакова

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ

*Методичні рекомендації для самостійних
та індивідуальних робіт*

*(для студентів II курсу
юридичного факультету)*

Дніпро
2021

УДК 343.97
Н 23

*Схвалено Науково-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
протокол №9 від 24.05.2021 року*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Василь ІЛЬКОВ – суддя Дніпропетровського окружного адміністративного суду, доктор юридичних наук, професор;

Світлана БОБРОВНИК – завідувач кафедри теорії права та держави юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор.

Укладачі:

Лариса НАЛИВАЙКО – проректор Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України;

Ірина ГРИЦАЙ – професор кафедри загальноправових дисциплін юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Євгенія МІНАКОВА – старший викладач кафедри загальноправових дисциплін юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

Наливайко Л. Р., Грицай І. О., Мінакова Є. В.

Н 23 **Забезпечення гендерної рівності : метод. рекомендації для самостійних та індивідуальних робіт / Л. Р. Наливайко, І. О. Грицай, Є. В. Мінакова. Дніпро : Дніпроп. держ. Ун-т внутр. справ, 2021. 32 с.**

Викладено методичні рекомендації для самостійних та індивідуальних робіт з тем, передбачених навчальним планом з дисципліни «Забезпечення гендерної рівності».

Для здобувачів вищої освіти та викладачів юридичних закладів вищої освіти.

© Автори, 2021
© ДДУВС, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН	6
ТЕМА 1. ГЕНДЕР І ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ У ПРАВІ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ та КОНЦЕПЦІЇ	7
ТЕМА 2. ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИЙ І МІСЦЕВИЙ РІВЕНЬ	7
ТЕМА 3. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ	8
ТЕМА 4. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА ПРОТИДІЇ гендерній ДИСКРИМІНАЦІЇ	9
ТЕМА 5. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА ПРОТИДІЇ ГЕНДЕРНІЙ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ	10
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	11

ВСТУП

В Україні, попри наявну систему нормативно-правових актів, що гарантують принцип гендерної рівності, становище чоловіка та жінки характеризується нерівністю, як юридичною, так і фактичною. Біологічна стать особи визначає її можливості реалізувати власні потреби та інтереси, що не відповідає принципам правової, соціальної держави. Серед східноєвропейських країн за ціннісно-нормативними уявленнями про гендер, українське населення наближене до Азії та Африки, а не до Західної Європи. Україна належить до країн, де стимулюється та схвалюється заняття жінок оплачуваними видами діяльності.

Важливою передумовою гендерних змін є нормативно-правова база, оскільки саме вона офіційно закріплює у суспільстві та свідомості людей певні норми поведінки, спрямовані на повагу до прав жінок і чоловіків. Законодавство одночасно і відображає традиційні суспільні погляди, і визначає їх формування. Проте в питаннях забезпечення гендерного паритету законодавство має закріплювати не стереотипні погляди на соціальні ролі чоловіка і жінки, а прогресивні принципи та гарантії їх рівності як суб'єктів права.

В Україні прийнято систему нормативно-правових актів, які є різними за змістом, але всі вони безпосередньо чи опосередковано встановлюють та регламентують рівність чоловіків і жінок. Також законодавством передбачено функції системи державних інституцій у сфері забезпечення гендерної рівності, а інститути громадянського суспільства беруть на себе відповідні обов'язки на добровільних засадах.

Гендерна рівність є складовою загального принципу рівності, тобто належить до фундаментальних засад прав людини. Норми будь-якої галузі права повинні відповідати загальним принципам права, у тому числі й принципу гендерної рівності. Формування правових засад гендерної рівності має базуватися на ідеях гуманізму, демократії, справедливості та гідності.

Правове забезпечення гендерної рівності в сучасній правовій державі має базуватися на ефективному законодавстві, що об'єктивує принципи справедливості, гідності, рівності. При цьому врахування міжнародних стандартів під час розроблення національного законодавства у сфері гендерної рівності є обов'язковим. Але навіть досконале законодавство не буде дієвим без механізмів його практичного забезпечення.

У випадку коли чинне законодавство, що забезпечує принцип гендерної рівності, не реалізується у реальному житті суспільства, воно є «мертвим», таким, що втратило своє соціальне призначення або ніколи

його не виконувало.

Гендерна рівність може існувати тільки в суспільстві, де втілюються у повсякденних діях і поведінці людей відповідні правові, моральні та етичні норми. Проте реалізація законодавства, що об'єктивує принцип гендерної рівності, має підкріплюватись гарантіями з боку держави через покладення відповідних обов'язків на її інституції.

Ідеї рівності найширше можуть бути втілені через систему державних структур, тобто якщо сама рівноправність стає змістом, складовою всієї державної політики, а також як її напрям реалізується через створені для цього структури.

Так, всіх суб'єктів, що входять до інституційної складової механізму забезпечення принципу гендерної рівності, можна поділити на дев'ять груп: 1) орган законодавчої влади та його інституції (ВРУ, Уповноважений ВРУ з прав людини); 2) глава держави та його інституції (Президент України, Уповноважений Президента України з прав дитини); 3) органи виконавчої влади (КМУ, центральні та місцеві органи виконавчої влади, Урядовий уповноважений з питань гендерної політики); 4) органи судової влади та конституційної юстиції (КСУ та система судів загальної юрисдикції); 5) правоохоронні та правозахисні органи (прокуратура; адвокатура); 6) органи місцевого самоврядування; 7) інститути громадянського суспільства (політичні партії, громадські організації, благодійні та релігійні організації, професійні і творчі спілки, організації роботодавців, територіальні громади та органи самоорганізації населення, засоби масової інформації, непідприємницькі товариства і установи тощо); 8) міжнародні та регіональні спеціалізовані установи, представництва, фонди та програми, акредитовані в Україні; 9) підприємства, установи і організації різних форм власності та ін.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ

Освітній ступінь «бакалавр» Спеціальність 081 «Право»

на 2020 /2021 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА Обсяг 4 кредитів ЄКТС (120 годин).

Факультет(-и) ЮФ

Курс 1 Групи ЮД-941-947

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота	
			Всього	Лекції	Семінари	Практ.занят		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Гендер і гендерна рівність у праві: основні поняття та концепції	16	6	2	2	2	10	
2	Гендерна політика в сучасній Україні: загальнодержавний і місцевий рівень	16	2	2	2	2	10	
3	Правове забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації в Україні	20	6	2	2	2	14	
4	Міжнародні стандарти забезпечення гендерної рівності та протидії гендерній дискримінації	20	6	2	2	2	14	
5	Інституційне забезпечення гендерної рівності та протидії гендерній дискримінації в Україні	18	6	2	2	2	12	
6.	Гендерно обумовлене насильство: соціально-правова природа, система запобігання та протидії	16	6	4		4	10	
7.	Відповідальність за порушення законодавства України про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	14	4			2	10	
	Разом за навчальний рік	120	40	14	10	16	80	
	Форма підсумкового контролю	Екзамен						

Тема 1. ГЕНДЕР І ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ У ПРАВІ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА КОНЦЕПЦІЇ

Завдання для самостійної роботи:

Підготувати мультимедійні презентації на запропоновані теми:

- Забезпечення гендерної рівності як наука та навчальна дисципліна.
- Історико-соціальні та правові аспекти гендерної рівності
- Гендерні традиції в українській історії
- Соціокультурні стереотипи сприйняття жінки
- Гендер як соціальний інститут та соціальний статус
- Гендерна соціалізація особистості

Завдання для індивідуальної роботи:

Скласти схеми:

- Інтерпретація поняття «гендер» у науковій літературі
- Наукові концепції гендеру. Класифікація теорій гендеру
- Гендерні статуси: поняття, види, структура
- Гендерний соціальний контроль
- Гендерні іміджі (образи)

Тема 2. ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИЙ І МІСЦЕВИЙ РІВЕНЬ

Завдання для самостійної роботи:

Підготувати мультимедійні презентації на запропоновані теми:

- Основи формування гендерної політики в Україні
- Принципи державної кадрової політики
- Імплементация гендерного конструкту в усі сфери суспільного життя;
  - Механізм забезпечення гендерної рівності в суспільстві, узгодження їх із громадськістю;
  - Прийняття гендерного законодавства, гендерна експертиза чинного законодавства
  - Нарантування здійснення державної та правової політик щодо

гендерної рівності

➤ Сприяння науковим установам у розробленні гендерних проблем і проведенні гендерного аналізу соціальних процесів у країні (проведення гендерних досліджень, заснування та підтримка гендерних музеїв).

➤ Забезпечення прав та свобод людини як основа розбудови демократичного суспільства

Завдання для індивідуальної роботи:

Скласти схеми:

• Принципи гендерної політики в системі державного управління: поняття, сутність, характеристика

- Суб'єкти гендерної політики
- Гендерна рівність як рівність прав і можливостей
- Гендерна проблема в українському суспільстві
- Дискримінація в соціально-економічній сфері

Тема 3. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ

Завдання для самостійної роботи:

Підготувати мультимедійні презентації на запропоновані теми:

- Законодавче сприяння трансформації гендерних ролей і стереотипи
- Конституційно-правові аспекти забезпечення гендерної рівності в Україні
- Правові механізми забезпечення гендерної рівності в Україні
- Прийняття законодавчих актів, рішень державних органів, спрямованих на реалізацію державної політики із забезпечення гендерної рівності
- Організація діяльності органів державної влади всіх рівнів, що займаються питаннями гендерної рівності
- Гендерний аналіз становища жінок та чоловіків на національному рівні
- Розвиток гендерного законодавства в Україні

Завдання для індивідуальної роботи:

Скласти схеми:

- Система нормативно-правових актів у сфері забезпечення гендерної

рівності

- Система національних стандартів у сфері гендерної рівності

Тема 4. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА ПРОТИДІЇ ГЕНДЕРНІЙ ДИСКРИМІНАЦІЇ

Завдання для самостійної роботи:

Підготувати мультимедійні презентації на запропоновані теми:

- Зобов'язання України щодо виконання ключових міжнародних стандартів щодо забезпечення гендерної рівності
- Становлення та розвиток міжнародно-правових стандартів щодо захисту прав жінок та забезпечення гендерної рівності
- Міжнародний досвід по правовому забезпеченню гендерної рівності
- Міжнародна співпраця в сфері забезпечення гендерної рівності
- Механізми впровадження гендерної політики у Європі
- Забезпечення гендерної рівності спеціалізованими омбудсманами: міжнародний досвід

Завдання для індивідуальної роботи:

Скласти схеми:

- Міжнародно-правові (європейські) стандарти захисту від гендерної дискримінації
- Всесвітні конференції ООН, що стосувалися проблеми рівності жінок
-

Тема 5. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА ПРОТИДІЇ ГЕНДЕРНІЙ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНІ

Завдання для самостійної роботи:

Підготувати мультимедійні презентації на запропоновані теми:

- Система суб'єктів, що забезпечують гендерну рівність в Україні
- Верховна Рада України у механізмі забезпечення гендерної рівності
- Кабінет Міністрів України у механізмі забезпечення гендерної рівності
- Міністерство соціальної політики України у механізмі забезпечення гендерної рівності
- Інститути громадянського суспільства у механізмі забезпечення гендерної рівності
- Урядовий уповноважений з питань гендерної політики: загальна характеристика

Завдання для індивідуальної роботи:

Підготувати есе:

- Сучасна роль інституційних механізмів забезпечення гендерної рівності
- Досвід розвинутих європейських країн зі створення інституцій забезпечення гендерної рівності
- Перспективи розвитку інституційного забезпечення гендерної рівності в Україні

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Основні нормативні акти:

1. Декларація про викорінювання насилля щодо жінок: Декларація від 20.12.1993 № 995_506. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_506.
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18.12.1979. *Бібліотечка голови профспілкового комітету*. 2005. № 5.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. *Урядовий кур'єр*. 2010. № 215.
4. Конвенція про статус біженців від 28.07.1951. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_011
5. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми від 16.05.2005. *Офіційний вісник України*. 2011. № 16. Ст. 706.
6. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
7. Пекінська декларація (укр/рос) прийнята на четвертий Всесвітній конференції зі становища жінок 15.09.1995 р. Бібліотечка голови профспілкового комітету. 2005. № 5. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/995_507
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2013 № 5076-VI (зі змін. та допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 27. Ст. 282.
9. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 23.12.2011 № 3460-VI (зі змін. та допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577.
10. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 20.04.2012 № 3671-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 16. Ст. 146.
11. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 260.
12. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 07.07.1992 № 2232-XII (зі змін. та допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 385.
13. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI (зі змін. та допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. Ст. 1.
14. Про громадянство України: Закон України від 30.03.2001 № 2235-III (зі змін. та допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 13. Ст. 65.
15. Про державну службу: Закон України від 22.01.2016 № 889-VIII (зі змін. та допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. Ст. 43.
16. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон

України від 05.03.1993 № 2782-XII (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 1993. № 1. Ст. 1.

17. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 02.01.2015 № 1706-VII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 1. Ст. 1.

18. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 27.06.2014 № 1207-VII (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 2014. № 26. Ст. 892.

19. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 2005. № 52. Ст. 561.

20. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 02.02.2018 № 2229-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 5. Ст. 35.

21. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 09.08.2013 № 5207-VI (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 2013. № 32. Ст. 412.

22. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.

23. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 794-VII (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 2014. № 13. Ст. 222.

24. Про Конституційний Суд України: Закон України від 01.09.2017 № 2136-VIII (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 2017. № 35. Ст. 376.

25. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.

26. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 28.05.1999 № 586-XIV (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 1999. № 20-21. Ст. 190.

27. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. Ст. 668.

28. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 18.05.2012 № 3773-VI (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 2012. № 19-20. Ст. 179.

29. Про проведення гендерно-правової експертизи: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.04.2006 № 504-2006-п (зі змін. та допов.). Офіційний вісник України. 2006. № 15. Ст. 1113.

30. Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 № 3739-VI (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2012. № 19-20. Ст. 173.

31. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 № 270/96-ВР. Відомості

Верховної Ради України. 1996. № 39. Ст. 181.

32. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 17.08.2001 № 2493-III (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 2001. № 33. Ст. 175.

33. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 № 2011-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 15. Ст. 190.

34. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України від 21.06.2001 № 2558-III (зі змінами і допов.) Відомості Верховної Ради України. 2001. № 42. Ст. 213.

35. Про Стратегію державної кадрової політики на 2012-2020 роки: Указ Президента України від 01.02.2012 № 45/2012. Офіційний вісник України. 2012. № 10. Ст. 365.

36. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 31.08.2016 № 1402-VIII (зі змін. та допов.). Урядовий кур'єр. 2016. № 162.

37. Про схвалення Концепції Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.04.2017 № 229-р. Урядовий кур'єр. 2017. № 95.

38. Про схвалення Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2023 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.10.2018 № 728-р. Урядовий кур'єр. 2018. № 207.

39. Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини: Закон України від 12.05.1997 № 776/97-ВР (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 1998. № 20. Ст. 99.

40. Про Урядового уповноваженого з питань гендерної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.06.2017 № 390. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250049925>

41. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 23.09.2011 № 3166-VI (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст. 385.

42. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III (зі змін. та допов.). Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21-22. Ст. 135.

2. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали

1. Гендер і державна політика : навч. посібник. К. : Основи, 2004. 394 с.
2. Гендерний аналіз українського суспільства. К.: ПРООН, 1999. 293 с.
3. Герц А.А. Права людини, сексуальна орієнтація та гендерна рівність : навчальний посібник / А. А. Герц. Київ, 2018. 326 с.
4. Журженко Т. Социальное воспроизводство и гендерная политика в Украине. Харьков ; Фолио, 2001. 240 с.
5. Мельник Т. М. Творення суспільства тендерної рівності : міжнато-

дний досвід. Закони зарубіжних країн з гендерної рівності. К.: Стилос, 2010. 440 с.

6. Методика проведення гендерного аналізу політик і програм Львівської обласної державної адміністрації / авториуклад.: І. Артим, М. Колодій, М. Скорик. Київ, 2013. 15 с.

7. Методичні рекомендації щодо розроблення гендерного портрету області / автор-уклад. О. М. Рудік. Київ, 2013. 24 с.

8. Основи гендерної політики в системі державного управління: навчально-методичний комплекс дисципліни для слухачів курсів підвищення кваліфікації державних службовців, керівників державних підприємств і організацій та працівників органів місцевого самоврядування / укладачі В.А. Гошовська, Н.Г. Протасова: Національна академія державного управління при Президентові України. Київ, 2011. 120 с.

9. Основи теорії тендеру : навч. посібник / відповід. ред. Скорик М. М. -К . : К.І.С., 2004. 536 с.

3. Монографії та інші наукові видання

1. Chebotariova, E. V. Gender approach in the preparatiob of studen yoth to family life. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2011. № 3. С. 72-77.

2. Амджадін Л. Стратегії змін для досягнення гендерної рівності у місцевому самоврядуванні в Україні. Київ: Стилос, 2003. 82 с.

3. Анистратенко С. В. Трансформация гендерных норм и практик в современном иудаизме: дис. ... канд. филос. наук. Санкт-Петербург, 2008. 198 с.

4. Анистратенко Т. Г. Политическое лидерство (типология и технологии имиджконструирования): дис. ... канд. полит. наук. Ростов-на-Дону, 2003. 135 с.

5. Аніщук Н. В. Гендерне насильство у правовому житті України: монографія. Одеса: Юрид. літ-ра, 2007. 232 с.

6. Аніщук Н. В. Основи гендерного права України: підручник. Одеса: Фенікс, 2013. 207 с.

7. Аніщук Н. В. Правові засоби викорінення гендерного насильства в Україні: історико-теоретичний аналіз: дис. ... д-ра юрид. наук. Одеса, 2008. 398 с.

8. Аніщук Н. В. Правові засоби викорінення гендерного насильства в Україні: історико-теоретичний аналіз: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Одеса, 2008. 36 с.

9. Ануфриева Е. В. Феминность как форма гендерного самосознания: дис. ... канд. филос. наук. Волгоград, 2001. 143 с.

10. Бабич І. Г. Принцип справедливості в римському праві і у сучасному зобов'язальному праві України: дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2006. 183 с.

11. Бадлендер Д. Гендерные бюджеты: пособие для тренеров. Братислава: Программа развития ООН, 2005. 141 с.

12. Барашева Д. Гендерна й етнічна ідентифікація в умовах гетерогенного соціуму. *Практична психологія та соціальна робота*. 2013. № 8 (173). С. 43-48.
13. Бачановіч В. Гендерна рівність у місцевому політичному житті та гендерна концепція у місцевій політиці в Україні. 2018. URL: <https://rm.coe.int/-/16808a2a51>
14. Бендас Т. В. Гендерная психология : учеб. пособ. / Т. В. Бендас ; Совет по психологии УМО по классическому университетскому образованию. СПб. ; М. ; Х. : Питер, 2008. 431 с.
15. Біденко Ю., Кисельова В. Гендерна політика в Україні: складний шлях від декларацій до позитивних дій. URL: <http://hvylyu.net/analytics/society/genderna-politika-v-ukrayini-skladniy-shlyah-vid-deklaratsiy-do-pozitivnih-diy.html>
16. Білинська М. М. Гендерна політика в системі державного управління: підручник. Запоріжжя: Друкарський світ, 2011. 132 с.
17. Бободжанова Р. М. Роль СМІ в формуванні гендерних стереотипов: дис. ... д-ра філол. наук. Душанбе, 2006. 274 с.
18. Богданова О. С. Гендерное измерение политического лидерства: дис. ... канд. полит. наук. Москва, 2011. 186 с.
19. Боднар С. Б. Рівність як категорія філософії права: дис. ... канд. юрид. наук. Чернівці, 2009. 185 с.
20. Бокало Н. І. Формування і розвиток ідеї рівності в праві: філософсько-правовий вимір: дис. ... канд. юрид. наук. Львів, 2014. 205 с.
21. Бондар Г. Г. Концептуалізація детермінації гендерної нерівності в українському суспільстві: дис. ... канд. соц. наук. Запоріжжя, 2012. 224 с.
22. Бондарчук О. І. Особливості забезпечення гендерної рівності персоналу підприємства в професійній діяльності в контексті їх соціального захисту. Соціальна служба в Україні: соціально-психологічні засади формування й ефективного функціонування : матеріали наук.-практ. конф. (Черкаси, 12 травня 2005 р.). К. : Фенікс, 2005. № 1. С. 213-220.
23. Бреус С. М. Міжнародно-правові стандарти і зарубіжний досвід у сфері гендерної ідентичності. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2014. № 3. С. 83.
24. Буднік Г. Проблема гендерної нерівності в Україні: історія та сучасність. Актуальні проблеми сталого соціального розвитку : погляд молоді : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 3 листоп. 2010 р.). Чернігів : ЧДПСТП, 2011. С. 261- 264.
25. Букатюк У. Жінки заробляють менше чоловіків, хоча працюють більше. Скільки втрачає економіка України через сексизм. URL: https://espresso.tv/article/2017/10/16/chomu_bilshe_zhinok_u_parlamenti_prynosyt_ekonomici_bilshe_groshey
26. Буковинська Н. Гендерна рівність: шлях до успіху чи загроза майбутньому? *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 3. С. 191-194.
27. Булко К. Забезпечення рівних прав жінок та чоловіків як умова ста-

лого суспільного розвитку. Актуальні проблеми сталого соціального розвитку: погляд молоді : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Чернігів, 3 листоп. 2010 р.). Чернігів : ЧДПСТП, 2011. С. 264-267.

28. Буроменський М. В. Міжнародне право. Гендерна експертиза / відп. ред. Т. М. Мельник. Київ: Логос, 2001. 40 с.

29. Бутурлим Т. І. Сім'я без гендерного насильства основа гармонійних взаємин між чоловіком і жінкою. Виховна година з гендерного законодавства ХІХ-ХХІ ст. та української літератури. *Педагогічна майстерня*. 2017. № 9 (81). С. 34-42.

30. Бутурлим Т. І. Упровадження гендерного підходу в навчально-виховний процес. Навчальний семінар. *Педагогічна майстерня* : 2017. № 3 (75). С. 24-31.

31. Бутурлим Т. І. Упровадження гендерного підходу в навчально-виховний процес. Навчальний семінар. *Педагогічна майстерня*. 2017. № 4 (76). С. 21-26.

32. Вавілова Н. В. Гендерні трансформації у Збройних Силах України (1991-2011 рр.): автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2016. 20 с.

33. Вавілова Н. В. Реалізація гендерної політики у Збройних Силах України. *Центр воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України ім. Івана Черняхівського*. 2016. № 1. С. 140-143.

34. Васильченко О. П. Принцип рівності прав і свобод людини і громадянина в конституційному праві України: доктринальні та прикладні аспекти: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2015. 35 с.

35. Васильченко О. П. Принцип рівності прав і свобод людини і громадянина та його ціннісні виміри в конституційному праві України: монографія. Київ: Арт Економі, 2014. 475 с.

36. Васильченко, О. Сучасний зміст конституційного принципу рівності прав і свобод людини та громадянина. *Право України*. 2017. № 7. С. 47-55.

37. Венгер О. М. Становлення та особливості функціонування гендерної демократії в сучасному українському суспільстві: дис. ... канд. політ. наук. Київ, 2009. 198 с.

38. Вербець В. В. Соціологія : курс лекцій / В. В. Вербець , О. А. Субот , Т. А. Христюк. К. : Кондор, 2009. 550 с.

39. Власова О. П. Проблема гендерного равенства в западноевропейской философии (историко-философский анализ): дис. ... канд. филос. наук. Днепропетровск, 2008. 228 с.

40. Вознюк Є. В. Порівняльний вимір гендерної політики перехідних держав (на прикладі України та Росії): дис. ... канд. політ. наук. Київ, 2011. 181 с.

41. Воронько Л. О. Гендерна політика в системі державної служби: поняття і сутність. *Державне управління: теорія та практика*. 2012. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Dutp_2012_2_10

42. Ворчакова І. Є. Гендерна політика: навч. посібник. Миколаїв: Прокочук Т. Ю., 2014. 242 с.

43. Вострих О. Ю., Дульнєва Н. В., Марінцова С. Г. Права жінок та людей з інвалідністю — гендерний вимір подвійної дискримінації: навч. посібник. Миколаїв: Ємельянова Т. В., 2015. 127 с.
44. Впровадження гендерних підходів у діяльність органів виконавчої влади: посібник / за заг. ред. І. В. Розпутенка. Київ: К.І.С., 2004. 178 с.
45. Ганзицька Т. С. Принципи права в механізмі забезпечення гендерної рівності в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Маріуполь, 2013. 20 с.
46. Ганзицька Т. С. Судова гілка влади в механізмі забезпечення гендерного паритету в українському суспільстві: теоретико-правовий аналіз. *Держава та регіони*. 2014. № 2 (44). С. 4-9.
47. Гаращенко С. В. Гендерна рівність як чинник демократичних перетворень в Україні. *Наукові записки*. 2008. Т. 82. С. 58-61.
48. Гаращенко С. В. Гендерне бюджетування як складова політичних механізмів сприяння забезпеченню рівності жінок та чоловіків. *Наукові записки*. Т. 95. С. 47-51.
49. Гендерна політика та інституційні механізми її реалізації в Україні : національний огляд виконання Україною Пекінської декларації та Платформи дій і заключних документів Двадцять третьої спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН / Укл. : М. Корюкалов. К., 2014. 122 с.
50. Гендерна політика у Збройних Силах України: проблеми теорії та практики: монографія / В. П. Кротиков, В. М. Малюга, В. Л. Топальський; за заг. ред. О. М. Олійника. Київ: НДЦ ГП ЗСУ, 2012. 334 с.
51. Гендерна рівність. Амазонки сучасності. *Академічний Летописець*. 2017. № 1(20). С. 34-37.
52. Гендерний розвиток у суспільстві : конспекти лекцій / відп. ред. К. М. Левківський, наук. ред.-упоряд. С. П. Юдіна. Вид. 2-ге. К. : Фоліант, 2005. 351 с.
53. Гендерний розвиток у суспільстві : конспекти лекцій / відп. ред. К. М. Левківський ; наук. ред.-упоряд. С. П. Юдіна. 2-е вид. К. : Фоліант, 2005. 351 с.
54. Гендерні дослідження: прикладні аспекти: монографія / [В.П. Кравець, Т. В. Говорун, О. М. Кікінежді та ін.]; за наук. ред. В. П. Кравця. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2013. 448 с.
55. Георгізова І. Л. Жіночі організації України в громадсько-політичному житті суспільства наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.: дис. ... канд. політ. наук. Київ, 2008. 196 с.
56. Герасименко Г. В. Гендерні аспекти соціальної політики в Україні: монографія. Умань: Сочінський, 2008. 250 с.
57. Герасименко Г. В., Ничипоренко С. В., Хмелевська С. В. Підходи до формування політики протидії гендерно зумовленому насильству в Україні. *Український соціум*. 2016. № 2. С. 97-104.
58. Герасименко Г. Гендерно обумовлене насильство в умовах конфлікту: результати соціологічного дослідження в п'яти регіонах Східної України.

URL: http://razumkov.org.ua/uploads/article/2016_Gender_rivn.pdf

59. Гіденс Е. Соціологія / Ентоні Гіденс ; пер. з англ. В. Шовкун, А. Олійник ; наук. ред. О. Івашенко. К. : Основи, 1999. 726 с.

60. Гнатовський М. М. Повага до прав людини в умовах збройного конфлікту в Україні. 2017. 25 с. URL: https://newjustice.org.ua/wp-content/uploads/2017/09/Report_Respect-for-HR-in-Conflict_Gnatovsky_UKR.pdf

61. Гнатовський М. М., Короткий Т. Р., Хендель Н. В. Міжнародне гуманітарне право. Довідник для юристів громадських приймалень. Одеса: Фенікс, 2015. 92 с.

62. Гогужева Т. С. Эволюция форм социального насилия: гендерный аспект. *Вестник Башкирского университета*. 2007 № 3. С. 121-124.

63. Голинська О. В. Гендерно-орієнтоване бюджетування як критеріальна основа ефективності бюджетних програм. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2018. № 8 (1). С. 16-21.

64. Голяк Л. В. Спеціалізовані омбудсмани у гендерному мейнстрімінгу: досвід Скандинавських країн. *Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки*. 2011. № 52. С. 179-184.

65. Голяк, Л. В. Спеціалізовані омбудсмани у гендерному мейнстрімінгу: досвід скандинавських країн. *Держава і право*. 2011. № 52. С. 168-173.

66. Гончарова Ю. А. Роль та місце принципу гендерної рівності в сучасному міжнародному праві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2017. 26 с.

67. Гонюкова Л. В. Гендерна політика в Україні: проблеми та перспективи. *Гендерна політика міст: історія і сучасність*: матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. м. Харків, 23-25 жовтня 2013 р. Харків, 2013. Вип. 2. С. 33-38.

68. Гонюкова Л. В., Педченко Н. С. Сучасний механізм упровадження гендерної політики в Україні. *Вісник НАДУ при Президентові України*. 2016. № 2. С. 114-120.

69. Грабовська І. Сучасна українська гендерна політика у світлі євроцивілізаційних прагнень України. *Українознавчий альманах*. 2015. № 18. С. 73-76.

70. Грабовська І., Кобелянська Л. Ladies first: Феномен жіночого політичного лідерства в Україні. Київ: К.І.С., 2007. 144 с.

71. Грицай І. О. Обеспечение политических прав и свобод человека и гражданина в Украине в контексте гендерного паритета. *East European Scientific Journal*. 2016. № 3 (7). С. 156-161.

72. Грицай І. О. «Паритетна демократія» та «гендерна демократія»: загальноправові питання взаємозв'язку. *Україна. Євроінтеграція. Інтермаріум*: матер. II Міжнар. наук. конф., м. Одеса, 27-28 жовтня 2017 р. Одеса, 2017. С. 46-49.

73. Грицай І. О. Гендерна політика: сучасний стан та перспективи. *Норми права: соціологічні та філософські проблеми конституційної реформи*: матер. наук.-практ. конф., м. Київ, 16 листопада 2015 р. *Соціологія права*.

2015. № 3-4 (14-15). С. 417-420.

74. Грицай І. О. Гендерна рівність у соціально-економічній сфері в Україні: теоретико-правовий аспект. *Inovácia právne veda v procese európskej integrácie: zbornik príspevkov z Medzinárodná vedecko-praktická konferencia, Sládkovičovo, Slovenská republika, 10-11 marca 2017 r. Sládkovičovo, 2017. P. 68-70.*

75. Грицай І. О. Гендерне збалансування в представницьких органах місцевої влади України: теоретико-прикладний аспект. *Особливості нормотворчих процесів в умовах адаптації законодавства України до вимог Європейського Союзу: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Херсон, 2-3 червня 2017 р. Херсон, 2017. С. 7-11.*

76. Грицай І. О. Гендерне квотування у національних парламентах: теоретико-правовий аспект. *Законність і правопорядок у сучасному суспільстві: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. м. Київ, 10-11 березня 2017 р. Київ, 2017. С. 6-10.*

77. Грицай І. О. Гендерне квотування: зарубіжний та вітчизняний досвід. *Актуальні проблеми державно-правового розвитку України в контексті інтеграційних процесів: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 20 травня 2017 р.: в 2 т. Т. 1. Запоріжжя, 2017. С. 213-217.*

78. Грицай І. О. Гендерний баланс у Верховній Раді України: сучасність та перспективи. *Науковий потенціал та перспективи розвитку юридичної науки: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 17-18 березня 2017 р. Запоріжжя, 2017. С. 12-15.*

79. Грицай І. О. Гендерний паритет у забезпеченні політичних прав і свобод людини та громадянина в Україні. *Jurnalul juridic national: teorie si practica. 2016. № 2/2 (18). С. 39-43.*

80. Грицай І. О. Гендерні аспекти забезпечення основних прав і свобод людини й громадянина в Україні: теоретико-правовий аспект. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2018. № 1 (90). С. 38-45.*

81. Грицай І. О. Державна гендерна політика в Україні: стан та перспективи. *Соціологічні проблеми права: польська соціологія права XIX-XX ст.: матер. VI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 30 вересня 2016 р. Київ, 2016. С. 39-41.*

82. Грицай І. О. Державна гендерна політика: генезис поняття та співвідношення із суміжними термінами. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2016. № 4 (84). С. 89-97.*

83. Грицай І. О. Державна гендерна політика: досвід України та країн-членів ЄС. *Evropský politický a právní diskurz. 2016. Svazek 3, 6. vydání. S. 176-182.*

84. Грицай І. О. Дотримання принципу гендерної рівності у представницьких органах влади на муніципальному рівні: загальноправовий аспект. *Modern jurisprudence of the European Union: the interaction of law, rulemaking: International research and training conference, Lublin, April 17, 2018. Lublin,*

2018. Р. 33-36.

85. Грицай І. О. Європейська практика забезпечення гендерної рівності: досвід для України. *Актуальні проблеми державотворення, правотворення та правозастосування*: матеріали наук. семінару, м. Дніпро, 9 грудня 2016 р. Дніпро, 2017. С. 52-55.

86. Грицай І. О. Європейська практика забезпечення гендерної рівності. *Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 27 січня 2017 р. Дніпро, 2017. С. 22-24.

87. Грицай І. О. Забезпечення політичних прав і свобод людини і громадянина в Україні: гендерний аспект. *Актуальні проблеми правової політики України в умовах європейської інтеграції*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 31 березня – 1 квітня 2017 р. Херсон, 2017. С. 10-15.

88. Грицай І. О. Забезпечення принципу гендерної рівності у парламенті: необхідність сутнісних перетворень. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки*. 2018. № 3. Т. 1. С. 7-11.

89. Грицай І. О. Загальноправова характеристика державної гендерної політики: поняття та ретроспектива. *Актуальні питання публічного та приватного права у контексті сучасних процесів реформування законодавства*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Херсон, 14-15 квітня 2017 р. Херсон, 2017. С. 7-10.

90. Грицай І. О. Загальнотеоретична характеристика гендерної політики в Україні: напрями підвищення ефективності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2018. № 51. Т. 1. С. 13-17.

91. Грицай І. О. Загальнотеоретичний аналіз гендерного збалансування у національних парламентах. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2016. № 6 (15). С. 3-7.

92. Грицай І. О. Зарубіжний досвід впровадження гендерного балансу у національних арміях: теоретико-правові засади. *Нові завдання та напрями розвитку юридичної науки у XXI столітті*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Одеса, 20-21 січня 2017 р. Одеса, 2017. С. 11-14.

93. Грицай І. О. Застосування національними судами практики Європейського суду з прав людини у сфері гендерного балансу. *Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 23 лютого 2018 р. Дніпро, 2018. С. 28-31.

94. Грицай І. О. Інтеграція принципу гендерної рівності у Збройних силах України як стратегія розвитку оборонного сектора. *Право і суспільство*. 2018. № 4. Ч. 1. С. 27-31.

95. Грицай І. О. Методика гендерно-орієнтованого бюджетування: теоретико-правові аспекти. *Теоретико-прикладні проблеми правового регулювання в Україні*: матер. наук.-практ. конф., м. Львів, 15 грудня 2017 р. Львів, 2017. С. 36-38.

96. Грицай І. О. Механізм забезпечення принципу гендерної рівності: теорія та практика: монографія. Київ: Хай-Тек Прес, 2018. 560 с.

97. Грицай І. О. Міжнародні стандарти у сфері гендерної рівності та їх реалізація в Україні: загальноправовий аспект. *Актуальні проблеми державотворення, правотворення та правозастосування*: матер. наук. семінару, м. Дніпро, 08 грудня 2017 р. Дніпро, 2018. С. 67-70.

98. Грицай І. О. Паритетна демократія: теоретико-правова характеристика. *Juridică științifică în condițiile de integrare Europeană Ucraina și Moldova: repere moderne de dezvoltare juridică*: Conferința internațională științifico-practică, г. Chișinău, 24-25 martie 2017 r. Chișinău, 2017. P. 27-30.

99. Грицай І. О. Поняття та співвідношення термінів «гендерна політика» та «державна гендерна політика». *Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Ужгород, 17-18 лютого 2017 р. Ужгород, 2017. С. 14-18.

100. Грицай І. О. Порівняльно-правова характеристика гендерного бюджетування: загальнотеоретичний аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2017. № 30. С. 16-19.

101. Грицай І. О. Права жінок: історико-правовий дискурс. *Юриспруденція в теорії і на практиці: питання вдосконалення правової грамотності*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 24-25 лютого 2017 р. Запоріжжя, 2017. С. 8-11.

102. Грицай І. О. Правове забезпечення гендерної рівності в Україні в умовах євроінтеграції та правового реформування. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 5. С. 15-17.

103. Грицай І. О. Практика Європейського суду з прав людини у сфері забезпечення гендерної рівності та її застосування в Україні: теоретико-правовий аспект. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 6. С. 14-17.

104. Грицай І. О. Принцип гендерної рівності в соціально-економічній сфері на місцевому рівні: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Приватне та публічне право*. 2018. № 2. С. 3-7.

105. Грицай І. О. Принцип гендерної рівності: вітчизняний досвід та міжнародні стандарти. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2018. № 3 (31). Т. 2. С. 13-16.

106. Грицай І. О. Проблема гендерного балансу у національних збройних силах: теоретико-прикладний аспект. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. № 5. С. 3-8.

107. Грицай І. О. Проблема термінологічної визначеності категорії «гендерна політика»: загальноправові засади. *Захист прав людини і основоположних свобод як життєво важлива основа всеохоплюючої безпеки в Європі*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 07 грудня 2017 р. Дніпро, 2017. С. 64-67.

108. Грицай І. О. Реалізація законодавства щодо гендерної квоти під час місцевих виборів: аналіз судової практики. *The development of legal sciences: problems and solutions: International scientific-practical conference*, Kaunas, April 27-28, 2018. Kaunas, 2018. P. 18-21.

109. Грицай І. О. Реалізація принципу гендерної рівності в зарубіжних

країнах як умова подолання гендерного дисбалансу. *Urgent problems of Law on the modern stage of statehood development: proceedings International research and practice conference*, Lublin, October 20-21, 2017. Lublin, 2017. P. 18-22.

110. Грицай І. О. Реалізація принципу гендерної рівності у виборних органах місцевого самоврядування: теоретико-правова характеристика. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 3 (87). С. 43-51.

111. Грицай І. О. Ретроспектива категоріального апарату у сфері забезпечення демократичними державами гендерного паритету. *Законодавство України: недоліки, проблеми систематизації та перспективи розвитку*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Херсон, 10-11 лютого 2017 р. Херсон, 2017. С. 6-10.

112. Грицай І. О. Ретроспектива паритетної демократії: теоретико-правові засади. *Innovative research of legal regulation of public administration: International Scientific Conference*, Lublin, Poland, 16-17 June 2017. Lublin, 2017. P. 10-12.

113. Грицай І. О. Ретроспектива та сучасний зміст паритетної демократії: теоретико-правовий аспект. *Верховенство права*. 2017. № 3. С. 44-50.

114. Грицай І. О. Становлення системи гендерно-орієнтованого бюджетування в Україні та світі: проблеми теорії та практики. *Jurisprudența – componenta fundamentală a proceselor integraționale și a comportamentului legal contemporan: conferința Internațională științifico-practică*, Chișinău, 3-4 noiembrie 2017. Chișinău, 2017. P. 23-26.

115. Грицай І. О. Сутність принципу гендерної рівності: теоретико-правовий аспект. *Захист прав людини: національний та міжнародно-правовий виміри*: матер. XIV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20 квітня 2018 р. Харків, 2018. С. 550-553.

116. Грицай І. О. Теоретико-правова характеристика інституту гендерно-правової експертизи: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4 (89). С. 15-23.

117. Грицай І. О. Теоретико-правова характеристика механізму забезпечення принципу гендерної рівності. *Правові новели*. 2018. № 5. С. 7-14.

118. Грицай І. О. Теоретико-правовий аналіз проблем гендерної рівності у Збройних силах України. *Право і держава: проблеми розвитку та взаємодії у XXI ст.*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф, м. Запоріжжя, 27-28 січня 2017 р. Запоріжжя, 2017. С. 10-13.

119. Грицай І. О. Теоретико-правові засади гендерно-орієнтованого бюджетування: зарубіжний досвід та вітчизняна практика. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. № 6. С. 3-8.

120. Грицай І. О. Теоретико-правові проблеми реалізації норми закону України «Про місцеві вибори» щодо гендерної квоти». *Evropský politický a právní diskurz*. 2018. Svazek 5., Issue 2. P. 88-94.

121. Грицяк Н. В. Теоретико-методологічні засади формування й ре-

алізації державної гендерної політики в Україні: дис. ... д-ра наук з держ. упр. Київ, 2005. 445 с.

122. Грицяк Н. В., Попов М. П. Гендерна освіта публічних службовців: навч.-метод. посібник. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2008. 160 с.

123. Гришак, С. М. Організація позанавчальної діяльності студентів коледжу в процесі соціалізації на основі гендерного підходу. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2013. № 2. С. 47- 52.

124. Даудова Г. В. Формування та реалізація державної гендерної політики в Україні: дис. ... канд. наук з держ. упр. Харків, 2008. 203 с.

125. Дашковська О. Р. Гендерно-правова експертиза законодавства як інструмент забезпечення рівноправності статей. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2014. № 10-1. Т. 1. С. 8-10.

126. Дашковська О. Р. Правове становище жінки в аспекті гендерної рівності: загальнотеоретичний аналіз: дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2008. 392 с.

127. Деметрадзе Т. Р. Конституційний принцип рівності прав жінки і чоловіка: поняття, зміст, механізм його реалізації та захисту: дис. ... канд. юрид. наук. Ужгород, 2015. 204 с.

128. Добржанська І. М. Розробка стратегій гендерного розвитку в Україні та Росії: порівняльний аналіз. *Держава і право*. 2011. № 51. С. 745-753.

129. Дорожкіна І. В., Ковальчук В. В. На шляху подолання дискримінації щодо жінок та гендерного насильства: інформ.-практ. посібник. Чернігів: Деснянська правда, 2009. 87 с.

130. Дорош О. Гендерна рівність у контексті концепції гідної праці: стан, основні проблеми та шляхи їх вирішення. *Україна: аспекти праці*. 2011. № 7. С. 22-25.

131. Дорошенко К. Документування правопорушень на Донбасі: що це дасть постраждалим. URL: <https://blogs.korrespondent.net/blog/events/3978680/>

132. Дубінська В. О. Феномен політичного лідерства в державному управлінні України: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. Київ, 2017. 20 с.

133. Євченко С. В. Гендерне насильство (gender violence). *Енциклопедія прав людини: соціально-педагогічний аспект*: монографія / за заг. ред. Н. А. Сейко. 2014. С. 145-149.

134. Ємець Н. А. Сучасна гендерна парадигма : історико-філософський аналіз. *Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія*. Чернігів : Черніг. держ. технол. ун-т, 2017. № 1 (9). С. 27-33.

135. Ємяшева Ж. В. Вплив дитячої травми на накопичення стресових подій і формування суїцидальних тенденцій при адиктивній поведінці. *Практична психологія та соціальна робота*. 2013. № 5 (170). С. 42-48.

136. Жежко, Т. О. Пенсійне забезпечення за віком: гендерний аспект. *Соціальне право України*. 2013. № 1 (2). С. 354-364.

137. Жидкова О. О. Проблеми гендерної рівності в Україні. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Теорія*

культури і філософія науки. 2014. № 1142. Вип. 52. С. 25-29.

138. Журавльова Г. С. Принцип рівності та заборони дискримінації у конституційному праві: монографія. Запоріжжя: Статус, 2017. 322 с.

139. Журженко Т. Ю. Соціальне відтворення та гендерна політика в Україні. Харків: Фоліо, 2001. 166 с.

140. Залеток Н. В. Жінки в суспільному і політичному житті Великої Британії (остання третина ХІХ ст. – 1939 р.): автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2016. 20 с.

141. Іваніна Т., Давліканова О., Ярош О., Рябушенко Н. Гендерні аспекти бюджетування на місцевому рівні: практич. посібник. Київ: [б. в.], 2012. 38 с.

142. Іваніна Т., Жукова О., Євченко С. Гендерно-орієнтоване бюджетування в Україні: теорія і практика: метод. посібник. Київ: Клименко, 2016. 92 с.

143. Іваніна, Т. Ю. Гендерне бюджетування як інструмент гендерної політики. *Держава і право*. 2013. № 62. С. 504-509.

144. Казимир А. В. До проблеми формування гендерної культури української молоді. Проблеми соціальної роботи : філософія, психологія, соціологія. Чернігів : Черніг. держ. технол. ун-т, 2013. № 1 (2). С. 198-201.

145. Калько І. В. Гендерна освіта і виховання студентської молоді як психолого педагогічна проблема. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2012. № 4. С. 26-30.

146. Калько, І. В. Гендерна освіта й виховання студентської молоді як психолого-педагогічна проблема. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2013. № 2. С. 42-46.

147. Калько, І. В. Умови та можливості реалізації ідеї гендерної рівності студентської молоді. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2013. № 1. С. 56-60.

148. Кальницька, К. О. Особливості самосвідомості студентів у юнацькому віці. Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. Чернігів : Черніг. держ. технол. ун-т, 2013. № 2 (3). С. 45- 56.

149. Карацюба, М. М. Окремі питання правового регулювання охорони праці в країнах СНГ: досвід для України. Новітні технології у науковій діяльності і навчальному процесі : Всеукр. наук.-практич. конф. студентів, аспірантів та молодих учених (Чернігів, 16-17 квітня 2013р.) : тези доповідей. 2013. Т. 2. С. 140-142.

150. Клименко Н. Г. Роль і місце жінки-військовослужбовця в Україні. *Економіка та держава*. 2014. № 5. С. 116-119.

151. Ковалевич С. П., Хоружа І. Г. Особливості правового регулювання умов праці жінок. *Молодий вчений*. 2017. № 5.1 (45.1). С. 54-57.

152. Ковальчук Л. Г., Левченко К. Б. Жінки. Мир. Безпека: інформ.-навч. посібник з гендерних аспектів конфліктів для фахівців соціальної сфери. Київ: [б. в.], 2017. 172 с.

153. Козинець, І. М. Статеворольова соціалізація та гендерна ідентичність особистості. Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соці-

ологія. Чернігів : Черніг. держ. технол. ун-т, 2012. № 1 (1). С. 91-96.

154. Коломієць А. Д. Гендерні аспекти в життєдіяльності українського суспільства. Сучасний стан і проблеми соціальної та соціально-педагогічної діяльності в Україні : зб. матер. наук.-метод. семінару / за ред. Н. І. Кривоконь. Чернігів : Чернігівські обереги, 2007. С. 56-59.

155. Коломієць, А. Д. Вплив стереотипів на формування гендерної рівноваги в суспільстві. Актуальні проблеми соціальної роботи в Україні (соціально-правовий, педагогічний та психологічний аспекти) : зб. матер. наук.-практ. семінару (м. Чернігів, 29 берез. 2007 р.) / за ред. Н. І. Кривоконь. Чернігів : Чернігівські обереги, 2007. С. 9-13.

156. Конціцка Г. Фемінізм: ідеологія, теорія, практика (досвід Польщі та України): монографія. Львів: ПАІС, 2016. 199 с.

157. Костенко, О. М. Культура і закон у протидії злу : монографія / О. М. Костенко. К. : Атіка, 2008. 352 с.

158. Краснопольська Т. Співвідношення понять «паритетна демократія» та «гендерна демократія». *Гілея*. 2015. Вип. 98. С. 368-371.

159. Кресіна І. О., Ярош О. Б. Гендерний аналіз політичного процесу в Україні / *Гендерні паритети в умовах трансформації суспільства*: монографія / за заг. ред. Н. М. Онищенко, Н. М. Пархоменко. Київ: Юрид. думка, 2007. С. 178-218.

160. Кулачек О. І. Гендерна паритетність у державному управлінні: становлення та тенденції розвитку в Україні: дис. ... канд. наук з держ. упр. Київ, 2003. 225 с.

161. Лазар І. Г. Механізми забезпечення паритетної демократії в органах публічної влади: монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2009. 232 с.

162. Лазор, О. Д. Основи місцевого самоврядування : навч. посіб. / О. Д. Лазор. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 432 с.

163. Левченко К. Б. До визначення понять «жіноча» та «гендерна» політика. *Право і Безпека*. 2002. № 4. С. 102-105.

164. Левченко К. Б. До методології здійснення гендерно-правової експертизи Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми». *Форум права*. 2008. № 2. С. 315-322.

165. Левченко К. Б. До методології проведення гендерної експертизи українського законодавства. *Форум права*. 2008. № 1. С. 285-295.

166. Левченко К. Б. Конституційні засади реалізації жіночої політики в Україні. *Право і Безпека*. 2002. № 3. С. 60-63.

167. Левченко К. Б. Концептуальні проблеми гендерної політики. *Формування гендерного паритету в контексті сучасних соціально-економічних перетворень*: матер. наук.-практ. конф., м. Київ, грудень 2002 р. Київ, 2002. С. 90-93.

168. Левченко К. Б. Методологічні підходи щодо здійснення гендерно-правової експертизи національного законодавства України. Київ: Телесик, 2008. 88 с.

169. Левченко К. Б. Національний механізм формування та впроваджен-

ня гендерної політики в Україні: історико-правовий огляд. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутрішніх справ, 2003. 44 с.

170. Левченко К. Б. Організаційно-правові засади роботи Експертної ради з питань протидії дискримінації за ознакою статі. *Публічне право*. 2013. № 4 (12). С. 19-27.

171. Левченко К. Б. Реалізація в Україні положень міжнародно-правових актів з прав жінок (на прикладі Конвенції ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок»). Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутрішніх справ, 2003. 40 с.

172. Левченко К. Б. Роль неурядових організацій у формуванні гендерної політики в Україні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2003. Вип. 23.

173. Левченко К. Б. Управління процесами формування гендерної політики в Україні (організаційно-правові аспекти): дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2003. 428 с.

174. Левченко К. Б. Щодо вдосконалення методів та форм управління у сфері державної політики стосовно жінок в Україні. *Право і Безпека*. 2003. Т. 2. № 1. С. 31-35.

175. Левченко К. Б., Панок В. Г., Трубавіна І. М. Соціально-педагогічна та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту: навчально-метод. посіб. Київ: Агентство «Україна», 2015. 176 с.

176. Левченко К. Гендерна політика в Україні: визначення, формування, управління : [монографія] / К. Левченко. Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 344 с.

177. Лєскіна І. Є. Питання правового регулювання тендерних відносин в Україні. *Держава і право*. 2012. № 58. С. 187-192.

178. Львова О. Принцип рівності у праві: теорія і практика : монографія. Київ : Юридична думка, 2014. С.16.

179. Майданик Р. Договір про сурогатне материнство за українським правом: питання теорії та практики. *Право України*. 2012. № 9. С. 215-225.

180. Маланчук-Рибак О. Ідеологія та суспільна практика жіночого руху на західноукраїнських землях ХІХ - першої третини ХХ ст.: типологія та європейський культурно-історичний контекст. Чернівці: Книги ХХІ, 2006. 500 с.

181. Марценюк Т. Гендерна політика Європейського Союзу: загальні принципи та найкращі практики URL: http://www.icps.com.ua/assets/uploads/files/genderna_pol_tika_s.pdf

182. Марценюк Т. Жінки в українській політиці: виклики і перспективи змін. Київ: Міжнародний центр перспективних досліджень, 2015. 35 с.

183. Марценюк Т. Жінки у збройних силах світу та України: на шляху до інтеграції. 2016. URL: <http://povaha.org.ua/zhinky-u-zbrojnyh-sylah-svitu-ta-ukrajiny-na-shlyahu-do-intehratsiji/>

184. Марценюк Т. Інституційні засади регулювання гендерних відносин у Швеції. Організаційні та правові елементи інституційного механізму забез-

печення гендерної рівності. Київ : ПРООН, 2010. С. 103/123456789/1393/1/marcenyuk_inst_zasady.pdf

185. Марценюк Т. О. Ранні шлюби в Україні: хто і чому одружується в ранньому віці. *Наукові записки НаУКМА*. 2014. Т. 161: Соціологічні науки. С. 83-90.

186. Марценюк Т. Політичне представництво жінок та гендерні квоти: шведський досвід. Соціальні виміри суспільства. Випуск 10. – Київ : Інститут соціології НАН України, 2007. С. 153–161.

187. Мекшун А. Д. Виховання гендерної правосвідомості у студентів Чернігівського державного інституту права, соціальних технологій та праці. *Вісник Чернігівського державного інституту права, соціальних технологій та праці*. Серія : Право. Економіка. Соціальна робота. Гуманітарні науки. Чернігів : ЧДІПСТП, 2009. № 2. С. 303-308.

188. Мельник Т. М. Гендерна експертиза українського законодавства: сутність, необхідність та методологічні основи. Київ: Логос, 2001. 46 с.

189. Мельник Т. М. Міжнародний досвід гендерних перетворень: закони зарубіжних країн з гендерної рівності. Київ: Логос, 2004. 320 с.

190. Мельник Т. М. Міжнародний досвід утвердження гендерної рівності. *Міжнародний досвід державного забезпечення рівності жінок та чоловіків*: матер. Міжнар. конф., м. Київ, 30 червня-1 липня 2003 р. Київ, 2003. С. 12-50.

191. Мельник Т. Міжнародний досвід гендерних перетворень / Т. Мельник. – Київ : Логос, 2004. С.42-43/

192. Мельник Т.М. Творення суспільства гендерної рівності: міжнародний досвід. Закони зарубіжних країн з гендерної рівності / Т.М. Мельник. – Друге доповнене видання. Київ : Стилос, 2010. С. 66–68.

193. Мельник Т. Гендерна експертиза українського законодавства: важливість і необхідність проведення. *Рівність чоловіків і жінок в Україні: правові аспекти*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 20-21 листопада 2000 р. Київ, 2001. С. 17-18.

194. Мижевич О. М. О гендерном и семейном воспитании современной молодежи в условиях глобализации. Проблемы соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. *Черніг. держ. технол. ун-т*. 2013. № 1 (2). С. 224-227.

195. На шляху подолання дискримінації щодо жінок та гендерного насильства : інформаційно-практичний посібник / І. В. Дорожкіна, В. В. Ковальчук. Чернігів : Деснянська правда, 2009. 88 с.

196. Наливайко Л. Р., Грицай І. О. Державна гендерна політика в Україні та країнах-членах ЄС. *Державотворення та правотворення в контексті євроінтеграції*: матер. ІІ Всеукр. кругл. столу, м. Львів, 09 грудня 2016 р. Львів, 2016. С. 132-135.

197. Наливайко Л. Р., Грицай І. О. Забезпечення політичних прав і свобод громадян в Україні в контексті гендерної рівності. *Від громадянського суспільства – до правової держави*: матер. ХІІІ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 21 квітня 2017 р. Харків, 2017. С. 182-186.

198. Наливайко Л. Р., Грицай І. О. Основи теорії гендеру: юридичні, політологічні, філософські, лінгвістичні та культурологічні засади: монографія / кол. авт.: Л. Р. Наливайко, І. О. Грицай. Київ: Хай-Тек Прес, 2018. 248 с.

199. Нерівність в Україні: масштаби та можливості впливу / за ред. Е. М. Лібанової. Київ: Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи, НАН України, 2012. 404 с.

200. Ніконова О. Ю. Програма соціально-психологічного тренінгу зі зниження співзалежності. *Практична психологія та соціальна робота*. 2013. № 2 (167). С. 53-57.

201. Огородник О. Г. До питання забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у праці. *Соціальне право України : наук. зб.* 2012. № 1 (1). С. 137-143.

202. Оніщенко Н. М. Гендерна рівність: крок до розвитку чи моральна криза сучасного суспільства. *Держава і право*. 2013. № 62. С. 3-11.

203. Оніщенко Н. М. Гендерні паритети сучасного етапу правового розвитку в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2012. № 3. С. 10-14.

204. Організаційні та правові елементи інституційного механізму забезпечення гендерної рівності в Україні. Запоріжжя : Друкарський світ, 2011. 140 с.

205. Основи теорії гендеру : навч. посіб. / редкол. : Агеєва В. П. та ін. К. : К.І.С., 2004. 535 с.

206. Основи теорії гендеру: навч. посібник / за ред. М. М. Скорик. Київ: К.І.С., 2004. 536 с.

207. Осташова В. О. Гендерні особливості правового самовиховання студентської молоді. *Часопис Київського університету права*. 2012. № 2. С. 27-30.

208. Оцінювання соціально-гендерного впливу стратегій, програм і проєктів регіонального розвитку : практич. посіб. / М. Колодій та ін. ; за ред. І. Санжаровського. К. : К.І.С., 2012. 80 с.

209. Пайнс Э. Практикум по социальной психологии : учеб. пособ. / Э. Пайнс, К. Маслач ; пер. с англ. Н. Мальгина. 4-е международ. изд. СПб. : Питер, 2000. 528 с. : ил.

210. Пан Бібліотекар. Блог про бібліотечну справу та інформаційні технології URL: <http://www.xn--80abaqzevto0rc.xn--j1amh/>

211. Петренко, О. Б. Гендерний підхід до громадянського виховання учнів: теоретичні аспекти проблеми. *Педагогіка і психологія*. 2015. № 3 (88). С. 22-28.

212. Петровська, А. С. Теоретичні аспекти гендерної рівності у трудовому законодавстві України. Новітні технології у науковій діяльності і навчальному процесі : Всеукр. наук.-практич. конф. студ., асп. та мол. учених (м. Чернігів, 16-17 квіт. 2013р.) : тези доп. В.2-х т. Т. 2. Гуманітарні науки. – Чернігів : Черніг. держ. технол. ун-т, 2013. С. 142-147.

213. Питлюк-Смерчинська О. Д. Сексуальна орієнтація як складова іде-

нтинності жінок. Проблеми загальної та педагогічної психології: зб. наук. праць. Київ : Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАН України, 2012. Т. XIV, ч. 5. С. 132-140.

214. Покрищук, В. Проблеми гендерної зайнятості населення на ринку праці України. *Україна: аспекти праці*. 2011. № 2. С. 3-10.

215. Практикум по гендерной психологии : учеб. пособ. / Учебно-методическое объединение по направлениям педагогического образования Министерства образования Российской Федерации ; под ред. И. С. Клециной. СПб. ; М. ; Х. : Питер, 2003. 479 с. : ил.

216. Приходько О. О. Від гендерної до трансгендерної теорії у західному філософському дискурсі. Наукові записки Харківського університету Повітряних Сил. Соціальна філософія, психологія. Харків : ХУПС, 2008. Вип. 1 (30). С. 153.

217. Пушкарева Н. Гендерная теория и историческое знание. СПб.: Алетейя: Женский проект СПб, 2007. 496 с.

218. Пушкіна, О. Права жінок за міжнародним правом та українським законодавством. *Юридична Україна*. 2013. № 12 (132). С. 11-15.

219. Равлінко З. П. Заборона дискримінації: загальнотеоретичне дослідження : дис. ... канд. юрид. наук. Львів, 2016. 201 с.

220. Римар, Б. А. До питання гендерної дискримінації на ринку праці. *Держава та регіони*. 2016. № 3-4 (54). С. 42-46.

221. Сіткар, В. І. Соціогенез пустощів як форма субкультури дітей. *Практична психологія та соціальна робота*. 2013. № 2 (167). С. 13-17.

222. Слабка озброєна стаття: жінки в арміях світу. URL: <https://ukr.media/world/213474/>

223. Слабчук Т. А. Еволюція жіночого політичного лідерства в контексті демократизації українського суспільства: автореф. дис. ... канд. політ. наук. Київ, 2012. 20 с.

224. Слатвицька А. В. Міжнародний захист економічних прав жінок: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2010. 277 с.

225. Сомов, М. Гендерні проблеми українських берегинь. *Соціальний захист*. 2013. № 9 (205). С. 14.

226. Соціологія / В. Г. Городяненко, О. В. Гілюн [та ін.] ; ред. В. Г. Городяненко. 2-е вид., доп. і переробл. К. : Академія, 2003. 560 с.

227. Спасенко, Ю. Практика європейських країн у вирішенні питання гендерного розриву в оплаті праці. *Україна: аспекти праці*. 2012. № 5. С. 30-37.

228. Сталій розвиток у соціальному вимірі : глобальним проблемам – локальні рішення / за ред. С. М. Шкарлета, Н. А. Ємець, Л. М. Завацької та ін. / збірник матеріалів Всеукр. наук. практик. конф. (м. Чернігів, 2 листопада 2012 р.). Чернігів : ЧДТУ, 2012. 304 с.

229. Становище жінок в Україні: реалії та перспективи. Парламентські слухання 9 червня 2004 року. К., 2004. 157 с

230. Сташків, Б. І. Проблеми реалізації принципу справедливості при

проведенні реформи соціального забезпечення. *Вісник Чернігівського державного інституту права, соціальних технологій та праці*. Серія : Право. Економіка. Соціальна робота. Гуманітарні науки. : ЧДПСТП, 2010. N 4. С. 84-87.

231. Супрунова М. С. Дискримінація як об'єкт общеправового аналізу : дис. ... канд. юрид. наук. Н. Новгород, 2007. 185 с.

232. Терещенко Г. М., Чернюк О. С. Розвиток гендерно орієнтованого бюджетування у галузі освіти України. *Наукові праці НДФІ*. 2018. Вип. 1. С. 119-130.

233. Тимофієва, М. П. Психологія здоров'я : навч. посіб. / М. П. Тимофієва. Чернівці : Книги ХХІ, 2009. 296 с.

234. Ткалич, М. Г. Гендерна психологія : навч. посіб. / М. Г. Ткалич. К. : Академвидав, 2011. 248 с.

235. Товпенко Я.К. Реалізація конституційно-правових норм про права людини щодо сексуальних меншин: порівняльно-правове дослідження : дис. ... канд. юрид. наук. Товпенко. Київ, 2017. 277 с.

236. Толкач, А. М. Юридичне забезпечення прав і свобод жінок в Україні. *Вісник Чернігівського державного інституту права, соціальних технологій та праці*. Серія : Економіка. Соціальна робота. Гуманітарні науки. Чернівці: ЧДПСТП, 2010. № 1. С. 36-44.

237. Топ 10 гендерної політики / упоряд. Н. Бочкор, К. Левченко, Л. Ковальчук, О. Семерик. К. : Україна, 2013. 47 с.

238. Уварова О. Повага до сексуальної орієнтації і гендерної ідентичності людини як вимога толерантності URL: <http://lcslaw.knu.ua/index.php/arkhivnomeriv/4-12-2015/item/253-povaha-do-seksualnoyi-oriyentatsiyi-igendernoyi-identychnosti-lyudyny-yak-vymoha-tolerantnosti-uvarova-oo#>

239. Уварова О. Права жінок і гендерна рівність в Україні. URL: <https://helsinki.org.ua/prava-zhinok-i-henderna-rivnist-v-ukrajini-o-uvarova/>

240. Уварова, О. Принципи недискримінації за ознакою статі в судовій практиці України. *Право України*. 2017. № 7. С. 56-66.

241. Фулей Т. І. Гендерна рівність при здійсненні правосуддя. Київ: ВАІТЕ, 2016. 180 с.

242. Фулей, Т. І. Гендерний склад суддівського корпусу України. *Вісник Верховного Суду України*. 2015. № 4 (176). С. 41-47.

243. Ходаківський М. Д. Протидія дискримінації за ознакою сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності в Україні. *Держава і право: зб. наук. праць*. 2014. Вип. 66. С. 297-307.

244. Ходаківський, М. Д. Протидія дискримінації за ознакою сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності в Україні. *Держава і право*. 2014. Вип. 66. С. 297-307.

245. Христова Г. О. Основи гендерно-правового аналізу законодавства України. Харків: Райдер, 2008. 108 с.

246. Шабаєва, Н. С. Педагогічні технології гендерної соціалізації студентів коледжу. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2012. № 1. С. 57-

61.

247. Шалиганова А. С. Щодо правової природи та змісту права на гендерну ідентичність. *Право і Безпека*. 2011. № 3. С. 275.

248. Юда Л. А. Методологічні аспекти дослідження гендерних відносин в українській родині. *Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія*. Чернігів : Черніг. держ. технол. ун-т, 2017. № 2 (10). С. 117-123.

249. Яблоновська Г. Г. Імплементация поняття "особи із сімейними обов'язками" з міжнародного в Українське законодавство як передумова закріплення дійсної рівності працюючих жінок та чоловіків. *Трудове право України в контексті європейської інтеграції : матеріали наук.- практ. конф. (Харків, 25-27 травня 2006 р.)*. Харків, 2006. № 1. С. 78-83.

250. Як публікуватися в міжнародних рецензованих виданнях. URL: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoyi-kvalifikacziyi/yak-publikuvatisya-v-mizhnarodnix-reczenzovanix-vidanniyah.html>

251. Ярош О. Б. Політика гендерної рівності: світовий та вітчизняний досвід: дис. ... д-ра політ. наук. Київ, 2013. 435 с.

252. Ярош, О. Б. Інституційна модель впровадження гендерної політики на місцевому рівні в Україні / О. Б. Ярош // *Держава і право*. 2013. № 62. С. 410-417.

253. Ярош, О. Б. Тенденції розвитку гендерної чутливості політичних партій у сучасному світі. *Держава і право*. 2013. № 61. С. 401-407.

Навчальне видання

**Наливайко Лариса Романівна
Грицай Ірина Олегівна
Мінакова Євгенія Валеріївна**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ

***Методичні рекомендації
для самостійних та індивідуальних робіт***

*(для студентів II курсу
юридичного факультету)*

Підп. до друку 08.06.2021 р. Формат 60x84/16. Гарнітура – Times.
Друк трафаретний (RISO), цифровий. Папір офісний. Ум.-друк. арк. 2,00. Тираж 50 прим.

Надруковано у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ
49000, м. Дніпро, просп. Гагаріна, 26, rvv_vonr@dduvs.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6054 від 28.02.2018